

hájen. Bylo tudíž napadený rozsudek a předcházející mu řízení jako zmatečné podle § 477 čis. 6 c. ř. s. zrušiti a podle § 478 c. ř. s. žalobu odmítnouti.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by znovu rozhodl o odvolání, nehledě k důvodu, pro který zrušil rozsudek.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud zabýval se jen otázkou přípustnosti pořadu práva, nepokládaje za vhodné obíratí se dalšími otázkami v tomto období sporu, v němž bylo rozhodnuto mezitímným rozsudkem jen o právním důvodu sporné pohledávky. Dnem 5. srpna 1929 nabyt účinnosti zákon ze dne 19. června 1929, čis. 118 sb. z. a n., podle něhož mají moc zákona právní pravidla obsažená ve třetím dodatečném zápise ze dne 27. listopadu 1928, čis. 117 sb. z. a n. Nejvyšší soud posuzuje dnes věc podle právního stavu vytvořeného těmito novými předpisy, nehledě k právnímu stavu z doby napadeného usnesení. Podle sdělení československého zúčtovacího ústavu nebyl sporný nárok přihlášen k soupisu ani u tohoto ústavu ani u rakouského zúčtovacího úřadu. Šlo by tudíž o závazek, o němž mluví články I. a III. třetího dodatečného zápisu, kdyby byl správným názor odvolacího soudu, že šlo o závazek ve smyslu oddílu I. čl. 1 c) úmluvy čis. 60/26. Podle článku V. třetího dodatečného zápisu budou spory o závazcích podle oddílu A, tudíž i o závazcích vytčených pod I a III, rozhodovati soudy příslušné podle zákonných předpisů o příslušnosti soudní. Ustanovení tomu nelze rozuměti jinak, než že k rozhodování o nárocích těch jsou povolány soudy příslušné podle předpisů jurisdikční normy. Nelze proto v žádném případě použiti na sporný závazek předpisů čl. 46 úmluvy čis. 60/26, ať závazek podléhal soupisu čili nic, a netřeba rozhodnutí o správnosti názoru, že jde o peněžní závazek ve smyslu oddílu I čl. 1 c) téže úmluvy.

Čís. 9205.

Pohledávky vyplývající z ustanovení čl. 208 mírové smlouvy Saint Germainské nepřisloužejí býv. c. k. eráru (jeho likvidační podstatě), nýbrž nynější republice Rakouské na účet částek dlužných touto republikou z důvodu povinností reparačních, stanovených v VIII. části této mírové smlouvy.

Exekuce zabavením takovéto pohledávky ve prospěch pohledávky za býv. c. k. erárem jest nepřípustná. K této nepřípustnosti jest přihlížeti již při rozhodování o návrhu na povolení exekuce, nikoliv teprve, kdyby a až by reparační komise prohlásila, že odmítá žádost za výplatu.

(Rozh. ze dne 25. září 1929, R II 337/29.)

Soud první stolice povolil proti bývalému c. k. eráru k vydobytí a k zajištění peněžité pohledávky exekuci zabavením pohledávky

10 mil. Kč více méně, která podle čl. 208 a násl. mírové smlouvy dané v St. Germain-en-Laye dne 10. září 1919 tvoří likvidační podstatu bývalého c. k. eráru a již mají platiti státy, kterým připadlo území bývalého mocnářství rakousko-uherského nebo které vznikly rozkouskováním tohoto mocnářství. Reparační komisi v Paříži XVI., čís. 7 Rue de Tilsitt, která podle čl. 179, 208 a násl. řečené smlouvy má tuto pohledávku od jmenovaných států pro likvidační podstatu bývalého c. k. eráru vybrati a jednotlivým účastníkům rozdělití, do rukou generálního sekretáře, zapověděl, by zapsané pohledávky dlužníkovi nevyplácela; tomu pak zakázal, by s ní nijak nenakládal, zejména by jí úplně ani z části nevybíral. Re k u r s n í s o u d exekuční návrh zamítl. D ů v o d y: První soud povolil podle návrhu vymáhajícího věřitele jednak uhrazovací, jednak zájistiřovací exekuci zabavením pohledávky 10 mil. Kč více méně, která prý podle čl. 208 a násl. mírové smlouvy dané v St. Germain en Laye dne 10. září 1919 tvoří likvidační podstatu bývalého c. k. eráru, a již mají platiti státy, kterým připadlo území býv. mocnářství rakousko-uherského nebo které vznikly rozkouskováním tohoto mocnářství; i zapověděl zároveň prvý soud reparační komisi, která podle čl. 179, 208 a násl. uvedené mírové smlouvy má tuto pohledávku od jmenovaných států pro likvidační podstatu býv. c. k. eráru vybrati a jednotlivým účastníkům rozdělití, by zabavené pohledávky dlužníkovi nevyplácela. Dlužníková stížnost proti tomuto usnesení jest oprávněna. Lze ponechati stranou i to, že, pokud je ve veřejnosti známo, cena statků a majetků získaných nástupními státy podle čl. 208 řečené mírové smlouvy dosud reparační komisí ani stanovena nebyla, i zásadní pochybnosti o jsoucnosti zabavené pohledávky. Zdůrazniti však sluší, že, jak stanoví řečený článek 208 v odst. 4, cena tato bude stanovena reparační komisí, by byla připsána na vrub státu nabývajícího a ke prospěchu Rakouska na účet částek dlužných z důvodu povinnosti k náhradě škod. Podle toho nelze tvrditi, že pohledávka, o kterou jde, tvoří likvidační podstatu bývalého c. k. eráru a že tu tedy vůbec jde o majetek dlužníka, nýbrž oprávněným věřitelem tu pojmově je Rakousko, Rakousko poválečné, právní podmět odlišný od dlužníka. Jest arci též na snadě, že poddlužníky by tu byly při správném pojetí jednotlivé nástupní státy, ty však v exekuční žádosti ani nejsou uvedeny (§ 54 čís. 3 ex. ř.), a nikoli tedy reparační komise, jež podle ustanovení mírové smlouvy jest jakožto mezipojenecká komise výhradním zástupcem všech vlád spojených a sdružených, majíc za úkol zkoumati nároky na válečné odškodnění a stanoviti rozvrh plateb odváděných na účet náhrady škod (čl. 179 a příl. II. k oddílu I., zejména §§ 1, 2, 11, 12). Jest dále míti na zřeteli, že reparační komise není vázána žádným zákonodárstvím ani určitým zákonníkem (§ 11 řečené přílohy II.) a že dále cena statků a majetků získaných jednotlivými státy má býti odvodena na účet částek dlužných z důvodu povinnosti k náhradě škod. Z těchto ustanovení mírové smlouvy St. Germainské, jež mají také pro Československo účinnost zákona, byvše řádně vyhlášeny ve sbírce zákonů a nařízení, vysvítá, že povolení exekuce, o kterou jde, jest po zákonu nepřípustné, poněvadž se příčí závazkům, které převzalo Českoslo-

vensko jako jeden z účastníků mírové smlouvy, a poněvadž platby, určené podle této smlouvy na účet náhrady válečných škod pro vlády spojené a sdružené, nejsou vůbec zabavitelné na prospěch vymáhané pohledávky, nemluvic o tom, že vydáním platební záповědi svědčící reparační komisi bylo by se strany československého soudu přímo zasaženo do územní svrchovanosti cizích států.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel jest na zřejmém omylu. Podle § 54 čís. 3 a § 63 čís. 4 ex. ř. musí návrh na exekuci udávati částí dlužníkovy jmění, na které se má vésti exekuce. Pokud jde o pohledávky neb jiné nároky jakožto předmět exekuce musí to býti pohledávky neb nároky dlužníkovy (§ 294, 325, 331 ex. ř.), nemůže však věřitel žádati exekuci na majetkové předměty osoby třetí, která není jeho dlužníkem, jakž plyne již z předpisu § 7 ex. ř., podle něhož lze vésti exekuci jen proti dlužníku, na jeho jmění. Udává-li tedy exekuční návrh jako předmět exekuce jmění jiného právního podmětu než dlužníka, nemůže exekuce býti povolena, protože nesouhlasí s exekučním titulem (§§ 7, 9, 10 ex. ř.). To však činí stěžovatel, an, maje podle exekučního titulu dlužníkem bývalý c. k. erár, žádá o exekuci na pohledávku vyplývající z ustanovení čl. 208 mírové smlouvy Saint Germainské, neboť ta nepřisluší jeho dlužníku, býv. c. k. eráru, nýbrž »Rakousku«, nynější republice Rakouské, na účet částek dlužných touto republikou z důvodu povinnosti k náhradě škod, povinností reparačních, stanovených v VIII. části smlouvy (§ 177 násl.). Budou tedy podle výslovného nařízení čl. 189 písm. b) částky sem spadající připsány k prospěchu »Rakouska«, nynější Rakouské republiky na účtu jejich závazků k náhradě škod, na kterémž jasném ustanovení nemůže nic změnit stěžovatelovo úsilí, snažící se na místo »Rakouska«, strany smlouvy uzavírající (viz vstupní formulí na stránce 1855), státu živého, dosaditi likvidační podstatu bývalého Rakouska, podmětu mrtvého, neexistujícího než právě uměle pod formou pozůstalostní podstaty zvané podstatou likvidační. Tím, že ve zdejším rozhodnutí ze dne 18. května 1928 R II 164/28 čís. sb. 8054 byla právní existence této likvidační podstaty uznána, nebylo ještě řečeno, že a z jakých aktiv záleží a že její věřitelé dojdou v ní úhrady, jak se to snaží stížnost vykládati. Vždyť mohou býti a jsou i likvidační podstaty — a možná že i tato objeví se takovou —, při nichž se na konec ukáže, že záležití hlavně nebo výlučně z dluhů, pročež je nemístné odvolávati se na čl. 203 cit. smlouvy, jenž jedná o jistých veřejnoprávních dluzích (stížnost nazývá to jměním bývalého Rakouska), to tím spíše, any dluhy ty přesunuty na t. zv. nástupnické státy, a tedy ani nenáležejí do pasiv likvidační podstaty bývalého Rakouska. Poněvadž nároky vyplývající z čl. 208 smlouvy nejsou částí aktiv řečené likvidační podstaty bývalého Rakouska, jest zbytečné zabývati se otázkou, zda by, kdyby, jak tomu stížnost chce, částí těchto aktiv byly, ručily napřed, jak tomu stížnost opět chce, za ony věřitelské

nároky proti bývalému Rakousku, jež mírová smlouva neupravuje, zejména tedy za nároky soukromoprávní, jako jest nárok stěžovatelův, než nicméně jest podotknouti, že citované předpisy mírové smlouvy (čl. 189 písm. b) a čl. 208) připisují je na úhradu reparačních platů Rakouska uvedených v čl. 177, což jsou platy na škody válečné, a nemohou tedy žádným způsobem tomuto účelu býti odnímány a soukromoprávní exekucí pro věřitele neválečných soukromoprávních pohledávek býti zabavovány, takže, i kdyby stěžovatel se svou konstrukcí, že platy čl. 208 smlouvy mají plynouti do aktiv likvidační podstaty bývalého Rakouska, měl pravdu, neměl by právo sáhnouti na ně k úhradě své neválečné náhradní pohledávky. Ovšem že odpadají i další otázky, jimiž se stížnost proti napadenému usnesení zabývá, zda reparační komise je zástupcem poddlužnických států a jakými normami (zákony) jest vázána. Není-li jmění, na něž vymáhající strana chce sáhnouti, majetkem jejího dlužníka, bývalého Rakouska, nemůže exekuce podle shora uvedených předpisů exek. řádu býti povolena, a jest i v tom kuse stížnost na omylu, majíc za to, že se tato otázka při rozhodování o exekučním návrhu (o povolování exekuce) řešiti nemá, nýbrž že by na ni došlo teprve, kdyby a až by reparační komise prohlásila, že žádost za výplatu odmítá. Lze tu dokonce doložiti, že nejen nelze povolit exekuci na jmění nedluhující osoby třetí, nýbrž ani na jmění dlužníkovu, když exekuce jest nepřípustná, již by tu, jak ukázáno, byla, i kdyby předmět exekuce dlužníku náležel: neboť § 39 čís. 2 ex. ř. dovoluje, když byla nepřípustnost přehlédnuta, i exekuci pravoplatně už povolenou zrušiti, když se přijde na nepřípustnost, a to nejen na návrh, nýbrž i z úřadu (§ 39 druhý odstavec ex. ř.), takže, je-li nepřípustnost zřejmá již z návrhu, nesmí se exekuce povolit a, povolí-li se přes to, bude míti úspěch stížnost do toho podaná, jak jí i § 295 druhý odstavec ex. ř. jako aplikaci všeobecné zásady ještě výslovně vyhrazuje.

Čís. 9206.

Výpověď z nájmu jest považovati za žalobu.

Právo dáti nájemníku výpověď v obvyklých výpovědních lhůtách anebo podle nájemní smlouvy přísluší za vnucené správy i majiteli domu, děje-li se tak za souhlasu vnuceného správce v zájmu vnucené správy. Lhostejno, že souhlas vnuceného správce nebyl prokázán hned při podání výpovědi, nýbrž až za sporu do vynesení rozsudku prvního soudu.

(Rozh. ze dne 25. září 1929, Rv II 600/29.)

Pronajímatel dal nájemci soudní výpověď z bytu v čase, kdy byl dům pod vnucenou správou. Procesní soud první stolice ponechal výpověď v platnosti, odvolací soud výpověď zrušil. Důvody: Řízení v rozepřích ze smlouvy nájemní a pachtovní jest vázáno zvláštními formálními předpisy. Jednak jest zákonem přesně označen obsah výpovědi soudní a mimosoudní (§§ 562, 565 c. ř. s.), jednak náleží od-